МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

Код РПНД

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з науково-
педагогічної роботи
_____ Слободян С.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ

Psychology of project management

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

тип дисципліни: вибіркова

мова(и) викладання: українська

Миколаїв – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни "Психологія управління проєктами".

«25» січня 2022 р. – 14 с.

Розробник:
О. І. Маршак старший викладач кафедри інформаційних управляючих систем та технологій

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни "Психологія управління проєктами" розглянуто на засіданні кафедри інформаційних управляючих систем та технологій.
Протокол № 6 від «26» січня 2022 р.
Завідувач кафедри_____/І. Л. Михелєв/

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни "Психологія управління проєктами" розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту комп'ютерних наук та управління проєктами.
Протокол № 6 від «27» січня 2022 р.
Голова_____/Т. А. Фаріонова/

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни "Психологія управління проєктами" погоджено з навчальним відділом.
Начальник відділу_____/А. В. Лабарткава/

Робоча програма навчальної дисципліни ""Психологія управління проєктами" затверджена Навчально-методичною радою НУК.
Протокол № 2 від «23» лютого 2022 р.
Голова ~~НМР~~ НУК_____/Є. І. Трушляков/

© Маршак О.І., 2022
© НУК, 2022

Зміст

Вступ 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 6
3. Передумови для вивчення дисципліни 6
4. Очікувані результати навчання 6
5. Програма навчальної дисципліни 6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування 11
7. Форми поточного та підсумкового контролю 12
8. Критерії оцінювання результатів навчання 13
9. Засоби навчання 13
10. Рекомендовані джерела інформації 13

Вступ

Аннотація

Дисципліна "Психологія управління проектами" складається з одного змістовного модулю відповідно до змісту навчального матеріалу.

Задачами вивчення дисципліни є набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок:

- формулювання цілей і структури особистої діяльності, основи формування мотивів діяльнсті;
- основи групової динаміки;
- оцінювання результатів особистої діяльності;
- основи командної роботи.

Ключові слова: психологія управління проєктами; особистий стиль діяльності, команда проєкту, керівник команди проєкту, управління ІТ-проєктами, формування команди проєкту, розвиток команди проєкту, управління ефективністю команди проєкту.

Abstract

The discipline "Psychology of Project Management" consists of one content module according to the content of educational material.

The objectives of the discipline are the acquisition by students of theoretical knowledge and practical skills:

- formulation of goals and structure of personal activity, the basis for the formation of motives for activity;
- basics of group dynamics;
- evaluation of personal performance;
- basics of teamwork.

Key words: psychology of project management; personal style of work, project team, project team leader, IT project management, project team formation, project team development, project team performance management.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td>Заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td></td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="5"></td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 1</td><td rowspan="3">2-й</td><td rowspan="3">2-й</td></tr>
<tr><td>Електроний адрес РПНД на сайті Університету:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 150</td><td colspan="2">Семестри</td></tr>
<tr><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4;
самостійної роботи студента – 6.</td><td rowspan="12">Освітній рівень: перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>30 год</td><td>6 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні заняття</td></tr>
<tr><td>30 год</td><td>6 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год</td><td>138 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: комбінована (тестовий контроль)</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни "Психологія управління проєктами" є опанування студентами основ професійної психології, що навчить їх на практиці застосовувати різні психологічні методи при управлінні командою проєкту та формування у студентів наступних **професійних компетентностей**:

- здатність працювати в команді;
- здатність планувати управління персоналом в ІТ-проєктах;
- здантість формувати та розвивати команду ІТ-проєкту.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни відсутні.

4. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент отримає наступні знання та вміння, що забезпечать зазначені у меті професійні компетентності:

Знання принципів формулювання цілей і структури особистої діяльності; основ групової динаміки; принципів формування команди проєкту; технологій міжособової групової комунікації в діловій взаємодії; основ управління конфліктами в ІТ-проєктах; методів управління ефективністю команди проєкту.

Вміння застосовувати методи управління персоналом у професійній діяльності.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Психологія управління проєктами

Змістовий модуль 1. Психологія управління проєктами

Тема 1. Предмет та завдання психології управління проєктами.

Література: [4] стор. 3-10.

Поняття психології. Предметі та задачі психології управіління проєктами. Основні поняття психології управління проєктами.

Тема 2. Елементи загальної психології. Психологія особистості.

Література: [[4] стор. 10-18.

Структура сучасної психології. Елементи загальної психології: темперамент, характер та особистий стиль діяльності.

Тема 3. Психологічні особливості етапів життєвого циклу проекту.

Література: [1] – стор. 17-23; [6] стор. 229-279.

Життєвий цикл проекту, ознаки проекту. Психологічні особливості етапів життєвого циклу проекту.

Тема 4. Основи групової дінамики.

Література: [5] – стор. 141-144, 151-161.

Групова диференціація. Статус, соціальні ролі, групові норми і цінності. Проблема розвитку і динаміка групи. Критерії стабільності групи.

Тема 5. Принципи формування команди.

Література: [1] – стор. 43-49,157-171; [4] – стор. 18-27

Поняття команди проекту. Формування команди. Етапи створення команди. Розподіл функцій (ролей) в команді. Форми управління команди. Планування діяльності команди

Тема 6. Прийняття командних рішень.

Література: [1] – стор. 53-154, 154-163.

Ситуаційний аналіз. Технологія «Восьми кроків». Моделі прийняття рішень. Технологія постановки цілей.

Тема 7. Технології міжособової групової комунікації в діловій взаємодії

Література: [1] – стор. 43-49,157-171; [6] стор. 280-289

Процеси управління комункаціями в проєкті. Технології міжособової групової комунікації в діловій взаємодії.

Тема 8. Основи управління конфліктами в ІТ-проєктах.

Література: [1] – стор. 43-49,157-171; [6] стор. 267-274

Поняття конфлікту. Класифікація конфліктів. Структура конфлікту. Динаміка конфлікту. Медіація. Основи управління конфліктами.

Тема 9. Основи управління персоналом.

Література: [7] стор. 68-76, 59-68

Концепція і принципи побудови системи управління персоналом. Сутність та види кадрової політики. Регламентація посадових прав і обов`язків.

Тема 10. Мотивування та стимулювання персоналу.

Література: [1] – стор. 51-54; [4] – стор. 27-36; [6] стор. 261-266

Мотивація. Основні пиринципи мотивації. Мотивування. Стимулювання. Системи нагородження та заохочення. Організаційна культура проєкту.

Тема 11. Делегування.

Література: [4] – стор. 30-33, [6] – 233-236.

Поняття делегування. Ознаки повноважень, що можуть бути делеговані. Фактори готовності менеджера до делегування.

Тема 12. Лідерство в управлінні проєктами.

Література: [1]; [4] стор. 27–36.

Типи влади. Керівництво та лідерство як соціальні феномени. 2. Стилі управління. Психологія індивідуального стилю управління.

Тема 13. Оцінювання персоналу.

Література: [7] стор. 68-76, 59-68

Оцінювання персоналу. Критерії оцінювання. Правові аспекти оцінювання персоналу.

Тема 14. Методи управління ефективністю команди проєкту.

Література: [1] – стор. 53-154.

Складові показників ефективності команди проєкту. Форми розвитку професійних знань, умінь і навичок команди проекту.

Тема 15. Професійний профіль керівника ІТ-проєктів.

Література: [1]; [17].

Кототкий зміст професії. Розмір і профіль професійного сегмента ринку праці. Опис трудових функцій, що входять до професійного стандарту.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Психологія управління проєктами												
Змістовий модуль 1. Психологія управління проєктами												
Тема 1. Предмет та завдання психології управління проєктами.	10	2	2	0	0	6	10	2	2	0	0	6
Тема 2. Елементи загальної психології. Психологія особистості.	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 3. Психологічні особливості етапів життєвого циклу проекту.	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 4. Основи групової дінамики.	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 5. Принципи формування команди.	10	2	2	0	0	6	10	2	2	0	0	6
Тема 6. Прийняття командних рішень.	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 7. Технології міжособової групової комунікації в діловій взаємодії	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 8. Основи управління конфліктами в ІТ-проєктах.	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 9. Основи управління персоналом	10	2	2	0	0	6	10	2	2	0	0	6
Тема 10. Мотивування та стимулювання персоналу	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 11. Лідерство в управлінні проєктами.	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 12. Делегування.	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 13. Оцінювання персоналу.	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 14. Методи управління ефективністю команди проєкту.	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Тема 15. Професійний профіль керівника ІТ-проєктів.	10	2	2	0	0	6	10			0	0	10
Разом за змістовим модулем 1	**150**	**30**	**30**	**0**	**0**	**90**	**110**	**6**	**6**	**0**	**0**	**138**
Усього годин	**150**	**30**	**30**	**0**	**0**	**90**	**150**	**6**	**6**	**0**	**0**	**138**

Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття непередбачені навчальним планом.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1. Психологія управління проєктами			
Змістовий модуль 1. Психологія управління проєктами			
1	Індивідуальний стиль діяльності	4	2
2	Тренінг з командоутворення	8	
3	Тренінг з управління конфліктами	8	2
4	Тренінг з лідерства	8	2
5	Професійний профіль менеджера ІТ-проєктів	2	
Всього за змістовий модуль 1		**30**	**6**
Разом		**30**	**6**

Самостійна робота

Одним з основних чинників забезпечення успішного засвоєння матеріалів навчальної дисципліни є самостійна робота студентів.

Основними видами самостійної роботи є:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення термінів і основних понять з тем навчальної дисципліни.
4. Підготовка до практичних робіт.
5. Підготовка до поточних тестових робіт з навчальної дисципліни.

Розподіл часу самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Підготовка до лекцій	10	15
2	Підготовка до практичних робіт	40	65
3	Підготовка до поточних тестових робіт	40	58
	Разом	**90**	**138**

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Набуття здобувачами компетенцій забезпечується через засвоєння навчального матеріалу у вигляді лекційних, практичних занять, самостійної роботи студентів та контрольних тестових робіт програмованого типу.

Основними **методами навчання** з дисципліни є:

1. **Пояснювально-ілюстративний метод**, за допомогою повідомлення та засвоєння інформації на лекційних та практичних заняттях словесними й наочними засобами.

2. **Проблемний метод**, коли на практичних заняттях утворюються пошукові ситуації, розвивається активність, самостійність, творчі здібності здобувачів освіти.

Як наочний матеріал на лекціях застосовуються мультимедійні слайди та лекційні демонстрації.

Для зручної та ефективної організації навчального процесу, зроблено ClassRoom з навчальної дисципліни, де розташовані завдання до практичних робіт та супроводжувальні матеріали. Доступ до класу надається на першому практичному занятті за університетською електронною поштою.

З метою роз’яснення найбільш складних питань дисципліни та підвищення якості виконання лабораторних завдань проводяться групові та індивідуальні консультації за розкладом кафедри.

Під час карантину заняття повністю проводяться дистанційно у ClassRoom.

Засобами оцінювання результатів навчання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни є поточні модульні контрольні роботи у формі тестування (тестовий контроль) за результатами практичних занять.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе суму оцінок поточного контролю. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок.

Поточний контроль проводиться на за результатами завершення практичноъ роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Поточний контроль виконання практичних робіт (письмовий контроль)

Поточний контроль (тестовий контроль)

Правильних відповідей,%	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	5
Бал	20	18	16	14	12	10	8	6	4	2	1

По завершенні змістовного модуля здійснюється поточний модульний контроль – тестування.

Форма контролю	**Максимальна кількість балів**	
	Денна форма	**Заочна форма**
Поточний контроль (тестовий контроль)	5 х 20 балів = 100балів	5 х 20 балів = 100 балів
Всього	**100**	**100**

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	**Бали**	**Вид роботи**	**Бали**
ЗМ 1	Т 1-2	Тестування до практичної робота № 1	20	Тестування до практичної робота № 1	20
	Т 3-6	Тестування до практичної робота № 2	20	Тестування до практичної робота № 2	20
	Т 7-10	Тестування до практичної робота № 3	20	Тестування до практичної робота № 3	20
	Т 11-14	Тестування до практичної робота № 4	20	Тестування до практичної робота № 4	20
	Т 15	Тестування до практичної робота № 5	20	Тестування до практичної робота № 5	20

9. Засоби навчання

Технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, персональні комп'ютери з підключенням до мережі Інтернет.

Комп'ютерні засоби навчання: Google Workspace for Education.

Дистанційні заняття (в умовах карантину) відбуваються за допомогою Google Classroom.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Бушуев С.Д., Морозов В.В. Динамическое лидерство в управлении проектами: Монография / Украинская ассоциация управления проектами. – 2-е изд. – К., 2000. – 312с.

2. Маршак Е.И., Антонова Н.Н. Психология управления проектами: Методические указания к самостоятельной работе: В 2 ч. – Ч. 1. Психология личности в управлении проектами. – Николаев: НУК, 2007 – 56 с.

3. Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. –2-ге вид., стереотип. – К.: МАУП. 2002. –1769с.: іл. Бібліогр. наприкінці тем.

4. Управління проектами: навчальний посібник/ Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.

5. Урбанович А.А. Психология управления: Учебное пособие. – Мн.: Харвест, 2003. – 640 с. –(Библиотека практической психологии).

6. Черчик Л.М. Управління проектами в зовнішньоекономічній діяльності. Конспект лекцій. – Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2014. – 187 с.

Допоміжна література

7. Технології роботи організаційних психологів: Навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів після диплом. освіти / За ред. Л.М. Кара мушки. – Фірма «ІНКОС» , 2005. – 366 с.

8. Маршак О.І., Антонова Н.М., Смикодуб Т.Г. Тренінгові заняття в практиці викладання психологічних дисциплін для студентів спеціальності "Управління проектами" Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Філософія. Психологія. Педагогіка: Зб. наук. праць. - Київ: ІБЦ "Політехніка", 2005. - №3. - Ч.1. –С. 149-153

Інформаційні ресурси

9. Конспекти лекцій з дисципліни.

10. Проєкт професійного стандарту. Керівник проектів в області інформаційних технологій [Електр.ресурс] Спосіб доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/IT-prof-standarty/3-ps-project-manager-13.12.2014.pdf

Розробник
старший викладач кафедри інформаційних управляючих систем та технологій /О. І. Маршак/